

A Győri Ítéltábla a Sopow - Stelmár Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek jogtanácsos által képviselt alperes ellen személyiségi jogok megsértése iránt indított a Tatabányai Törvényszék előtt folyamatba tett perében Tatabányán 2013. október 8. napján 10.P.21.191/2012/31.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 36.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a keresetet részben elutasító ítéletnek tekinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 400.000 (négy százezer) forint tőkét és annak 2011.évi október hó 18. napjától 2013. június 30. napjáig a késedelemmel érintett naptári félét megelőző napon érvényes jegybanki alapkamattal, 2013. július 1. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félét első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező kamatát.

Mellőzi az elsőfokú ítélet azon rendelkezését, mely megállapítja, hogy a felek a felmerült költségeiket maguk viselik, egyúttal kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 49.000 (negyvenkilencezer) forint elsőfokú költséget.

A felperes által az állam javára külön felhívás alapján fizetendő eljárási illeték mértékét 22.500 (huszonkettőezer-ötszáz) forintra leszállítja. Köteles az alperes megfizetni az állam javára az illetékes adóhatóság felhívására 37.500 (harminchétezer-ötszáz) forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Ezt meghaladóan az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 5.000 (ötezer) forint másodfokú költséget.

Köteles a felperes 48.000 (negyvennyolcezer) forint, az alperes 32.000 (harminckettőezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az illetékes adóhatóság felhívására az állam javára megfizetni.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Felperes módosított keresetében annak **megállapítását** kérte, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz, a becsülethez és jó hírnévhez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy az általa munkáltatóként 2012. október 17. napján felvett jegyzőkönyv téves tényállást tartalmazott, ugyanis az alperesnél pénztárosként dolgozó felperes az ún. Clubcard rendszer használata során nem egy ismerőse kártyáját húzta le több alkalommal a saját részére történő jogosulatlan pontgyűjtés érdekében, hanem egy általa nem ismert

vevő kártyáját érvényesítette ezen vevő ismerőseinek vásárlása kapcsán is. További jogsértő cselekményként jelölte meg, hogy 2011.október 13. napján az alperes **város 1i** áruházainak pénztármonitorain az a szöveg jelent meg, hogy „remélem, hogy mást már nem kell kirúgni azért, mert a saját kártyájára gyűjti a pontokat.”

Kérte, hogy a fenti személyiségi jogait sértő cselekmények kapcsán **adjon** az alperes **nyilatkozattal elégtételt** részére akként, hogy jelentesse meg a **város 1i** áruházának monitorain 1 héten keresztül azt, hogy a sérelmezett szöveg nem a felperesre vonatkozik, továbbá fizessen meg **1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést** és annak 2011. október 18. napjától számított törvényes késedelmi kamatát a felperesnek.

Keresetét arra alapította, hogy a 2011. október 17. napján felvett jegyzőkönyv fenti téves megállapítását - rossz látása miatt - csak utóbb, a jegyzőkönyv aláírását követően észlelte. Az alperes viszont munkaviszonya megszűnését (2011.október 18) követően is fent hagyta monitorain a keresetében sérelmezett szöveget, melyet emiatt rá is vonatkoztattak, majd az csak nyomatékos kérése alapján került eltávolításra.

A személyiségi jogait sértő fenti állítások eljutottak a **város 1i "A"** áruház dolgozóin kívül más személyekhez is, emiatt mondta fel új munkaviszonyát a Lengyárban, később pedig csak **Város 1**-től 30 km-re, **"Város"2-n** talált állást. Az eset kapcsán pszichés problémái jelentkeztek, csak gyógyszerrel tud aludni, szív és érrendszeri, valamint látásproblémái súlyosbodtak.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy magatartása jogellenességét önmagában kizárja az, hogy a felperes a jegyzőkönyvben foglaltakkal szemben kifogással nem élt, azt aláírta. A jegyzőkönyvben foglalt eseményleírás egyébként sem eredményezhette a jó hírnév sérelmét, az nem valótlan tényállításon alapszik, hiszen a felperes ténylegesen más Clubcard kártyáján jogosulatlanul írt jóvá pontokat. A jegyzőkönyv tartalma nem vált széles körben ismertté, arról kizárólag a jelenlévők bírtak tudomással, s egyéb formában sem közvetített a felperesre vonatkozó személyiségi jogokat sértő adatot, tényt.

A 2011.október 13. napján a vevőszolgálati igazgató által közzétett közlemény nem vonatkoztatható a felperesre, hiszen az ő munkaviszonya később, 2011. október 18. napján szűnt csak meg, illetve a felperes személye a monitoron megjelent közléssel összefüggésben egyébként sem volt azonosítható.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes a 2011. október 13. napjától az alperes **város 1i** áruházának pénztárgépei monitorán bekapcsoláskor megjelenő „remélem, hogy mást már nem kell kirúgni azért, mert a saját kártyájára gyűjti a pontokat”, valamint a felperes munkaköri kötelezettségszegésével 2011.október 17.napján felvett jegyzőkönyv 4. pontjában az esemény leírás szószeret után található szövegrésszel megsértette a felperes emberi méltóságát, becsületét és jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül egy hét időtartamban tegyen közzé az érintett **"A"** áruház pénztármonitorain az eredeti közleménnyel azonos szöveget hozzá fűzve, hogy az nem a felperesre vonatkozik. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az állam javára

60.000 forint eljárási illetéket. Megállapította, hogy a felek egyebekben a költségeiket maguk viselik.

Tényállásként állapította meg, hogy 2008. október 3. napjától 2011. október 18. napjáig a felperes pénztárosként dolgozott az alperes **város 1i** áruházában. A felperes munkaviszonyának fennállása alatt került bevezetésre az un. Clubcard törzsvásárlói kártyarendszer, melynek segítségével a vásárlók az áruházbeli vásárlásaik után pontokat gyűjthettek. A kártya lehúzásának művelete a pénztárosok munkakörébe tartozott, ezzel összefüggésben a pénztárosok - közöttük a felperes is - képzésben részesültek, azonban a képzésről készített írásos anyag nem került átadásra a pénztárosok részére és nem került kifüggesztésre sem.

Amikor 2011.október 6. napján az egyik vásárló kérte a felperest, hogy a Clubcard kártyáját ne csak a saját vásárlásai, hanem az őt sorban követő ismerősei vásárlásai után is húzza le, a felperes erre vonatkozó tilalom, illetve a tréningen történő figyelmeztetés hiányában ennek nem látta akadályát.

2011.október 13. napján az alperes **város 1i** áruházának vevőszolgálati igazgatója olyan közleményt tett közzé, amely valamennyi pénztárgép monitorán megjelent bekapcsoláskor az alábbi szöveggel: „remélem, hogy mást már nem kell kirúgni azért, mert a saját kártyájára gyűjti a pontokat.”

A Clubcard rendszer működésének ellenőrzésével összefüggésben 2011.október 17. napján, az alperes négy vezető beosztású munkatársa jelenlétében - más, szintén pénztárosi munkakörben foglalkoztatottak mellett - sor került a felperes meghallgatására is. A jegyzőkönyv rögzítette, hogy a kassza felvételek szerint a felperes ismerőse kártyáját használva jogtalanul gyűjtötte be a pontokat a vásárlók vásárlásai után. A felperes a jegyzőkönyvben elismerte, hogy hibázott, de arra hivatkozott, hogy nem volt azzal tisztában, hogy amennyiben a vevő azt mondja, hogy ráteheti más kártyára a pontjait akkor ez szabálytalan lenne. Csak arról volt tudomása, hogy saját és családtagjai kártyáját nem húzhatja le.

Felvetődött, hogy a felperes munkaviszonyát munkáltatói rendkívüli felmondással szüntetik meg, végül helyette 2011. október 18. napján a felperes és az alperes megállapodtak a munkaviszony munkavállaló kezdeményezése alapján, de közös megegyezéssel történő megszüntetéséről. A megállapodásban elismerte a felperes, hogy a munkaviszonyból eredően az alperessel szemben a megállapodásban szabályozottakon túlmenően egyéb igénye nincsen.

Ugyanebben az időszakban az alperes három másik pénztáros munkaviszonyát is a fentiekkel azonos módon szüntette meg a Clubcard kártya hasonló, szabálytalan használata miatt.

2011.november 9. napján a felperes keresetet terjesztett elő a munkaügyi bíróság előtt, melyben annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogellenesen járt el a munkaviszony megszüntetésekor és ezzel összefüggésben az alperest elmaradt munkabére, továbbá 9 havi átlagkereset megfizetésére kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy kényszer és fenyegetés hatása alatt írta alá a munkaviszony közös megegyezéssel történő

megszüntetésére vonatkozó megállapodást. A munkaügyi per a felperes elállása folytán 2012.szeptember 5. napján jogerősen megszüntetésre került.

A felperes keresetében sérelmezett szöveg a felperes munkaviszonyának megszűnését követően egészen 2011. október 28. napjáig megjelent az alperes város 1i áruházainak pénztármonitorain.

A felperes szemészeti, illetve szív és érrendszeri egészségi problémái munkahelyi problémáitól függetlenek, természetes alapú saját sorsú betegségeinek következményei. Össz-szervezeti egészségkárosodása 45 %-os (ezen belül a keringési károsodás 20 %-os, szemészeti károsodása 24 %-os, pszichiátriai károsodása 14 %-os). Enyhe kevert érzelmi és hangulati zavar egyéb okból korábban is kialakulhatott a felperesnél, ugyanakkor ennek az általa sérelmezett eseményeket követő megjelenése oki összefüggésbe hozható a történetekkel. Ezen állapot pszichiáter, vagy pszichológus segítő beavatkozását indokolhatja, mely a felperes állapotának javulását eredményezheti, a javulás egyébként spontán is bekövetkezhet. A felperes átmeneti pszichés problémái igen enyhe formában vannak jelen, nem véglegesek nem maradandóak.

Az elsőfokú bíróság mindkét a kereset tárgyát képező jogsértő cselekmény kapcsán megállapította a felperes kereset szerinti személyiségi jogainak sérelmét. **Ítélete jogi indokolásában** rámutatott, hogy a meghallgatott tanúk vallomása alapján megállapítható volt, hogy bár a Clubcard rendszer eredeti kézikönyve tartalmazza azt, hogy azon vásárlók vásárlásai után akinek nincs Clubcard kártyája tilos más vásárló kártyájának leszkennelése, azonban az nem igazolt, hogy e tilalomról a felperes akár a tréningen, akár a képzési anyag írásban történő átadása, vagy kifüggesztése formájában tudomást szerzett volna, így a megfelelő tájékoztatás hiánya az alperest terheli.

Igazoltnak találta, hogy a 2011. október 17. napján felvett jegyzőkönyv azon kitétele valótlan, hogy a felperes ismerőse részére jogtalanul gyűjtött pontokat egyes vásárlók vásárlásai után, annak pedig nem tulajdonított jelentőséget, hogy a jegyzőkönyvet a felperes megjegyzés nélkül aláírta, s csak később észlelte annak téves tartalmát. A fenti téves tartalom jegyzőkönyvezése négy alperesi alkalmazott jelenlétében történt, így alkalmas a felperes kereset szerinti személyiségi jogainak megsértésére.

Osztotta az alperes arra vonatkozó álláspontját, hogy a 2011. október 13. napján a pénztármonitorokon megjelent közlemény nem hozható összefüggésbe a felperes munkaviszonyának későbbi megszűnésével, azonban értékelte azt is, hogy a felirat a felperes munkaviszonyának megszűnését követően is rendre megjelent a monitorok bekapcsolásakor és a tanúk által igazoltan a felperes kollégáiban és a felperes által felkeresett ügyvédben ("B") annak hamis látszatát keltette, hogy a felperest és szintén érintett kollégáit azért távolították el az alperesi áruházból, mert saját javukra lopták a pontokat. Rámutatott, hogy az alperes vevőszolgálati osztályvezetőjének ("C") tanúvallomása alátámasztotta azt is, hogy a felperes nem pusztán egyéni érzékenysége miatt érezte azt, hogy a monitoron megjelenő mondat rá is vonatkozik, azt a tanú is valamennyi, a munkaviszony megszüntetésével érintett pénztárosra vonatkoztatta.

Emiatt a kért megállapítás mellett elégtétel nyújtására is kötelezte az alperest. A nem vagyoni kártérítési igény vonatkozásában bizonyítottanak találta a személyiségi jogi sérelmet, az okozati összefüggés fennálltát és az alperes felróhatóságának hiányát. E

szankció alkalmazását azonban azért nem találta indokoltnak, mert álláspontja szerint a felperes csak akkor követelhetett volna alappal kártérítést, ha bizonyította volna, hogy olyan hátrány érte, mely csak nem vagyoni kárpótlással küszöbölhető ki.

A felperes által jelzett egészségi problémákból a beszerzett igazságügyi orvosszakértői vélemény alapján csak az enyhe, kevert érzelmi és hangulati zavar fennálltát találta a sérelmezett alperesi cselekményekkel okozati összefüggésben állónak. Rámutatott, hogy a felperes pszichés problémái átmenetiek, igen enyhe formában vannak jelen, nem véglegesek, javulásuk akár spontán is bekövetkezhet, és az állapot javulását eredményezheti pszichiáter vagy pszichológus segítő beavatkozása is, emiatt nem vagyoni kártérítés alkalmazását indokoltta tevő hátrány nem tárható fel a felperes javára.

Utalt arra is, hogy bár kármegosztásnak a nem vagyoni kártérítés vonatkozásában nincsen helye, figyelemmel volt a felperes pert megelőző és per alatti magatartására is. A munkaügyi perben ugyanis a felperes nem tudta bizonyítani, hogy kényszer vagy fenyegetés hatására írta alá a jegyzőkönyvet, a keresetétől is elállt. Kiemelte, hogy a személyiségvédelem polgári jogi eszközei csak az adott személy társadalmi megítélését negatív módon befolyásoló, egyúttal közvetlen támadás ellen nyújtanak jogvédelmet, a személyiségi jogi per nem alkalmas arra, hogy a felperes elállása folytán érdemben be nem fejeződött munkaügyi perben meg nem ítélt elmaradt jövedelméhez ilyen módon jusson hozzá.

Az ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes annak részben, akként történő megváltoztatását kérte, hogy kötelezze az ítéltábla az alperes a kereset szerinti nem vagyoni kártérítés és annak 2011.október 17. napjától számított törvényes késedelmi kamata, valamint teljes elsőfokú- és másodfokú perköltségének megfizetésére.

Kifogásolta, hogy a nem vagyoni kártérítési igény elutasítására vonatkozó ítéleti rendelkezést az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmaz, holott az ítélet indokolása szerint a kártérítés alkalmazását a szakértői vélemény és a felperes pert megelőző magatartása alapján az elsőfokú bíróság nem találta indokoltnak. Álláspontja szerint a beszerzett szakértői vélemény igazolta azt, hogy a felperes pszichés problémái okozati összefüggésben állnak a személyiségi jogait sértő alperesi magatartással. (A szakértő még pszichiáter, pszichológus bevonását is indokoltnak tartotta.) A felperes jelenleg is kezelés alatt áll és kedélyállapot javító gyógyszereket szed. Az ítéletben foglaltakkal szemben a szakértői vélemény nem állapította meg azt, hogy a felperes átmeneti pszichés problémái igen enyhe formában vannak jelen és nem véglegesek, maradandóak. Álláspontja szerint ennek kimondásával az elsőfokú bíróság olyan szakkérdésben foglalt állást, amit a szakértői vélemény nem állított.

Rámutatott, hogy a 2013. évi V. tv. 2:52.§-a értelmében a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges. A régi Ptk-n alapuló igényével összefüggésben pedig a felperes a perben sikerrel bizonyította, hogy őt nem vagyoni hátrány érte. Az alperes magatartása miatt **Város 1**ben igen rövid időn belül széles körben ismertté vált, hogy a felperes és további 3 pénztáros „lopta a pontokat” és azokat saját javára használta fel. A felperes a munkahelyén, lakóhelyén, **Város 1**ben szélesebb körben megszegyenült, pontokat lopkodó tolvajnak tartották. **"D"** tanúvallomása és a **"E"** Kft. igazolása bizonyítja azt, hogy az alperesnél

fennállt munkaviszonya megszűnését követően röviddel létesített újabb munkaviszony fenntartása a kialakult pletyka miatt a felperes számára nem volt vállalható.

Az elsőfokú bíróság törvénysértően vette figyelembe azt, hogy a felperes által kezdeményezett munkaügyi per nem vezetett eredményre, ugyanis a személyiségi jogvédelmi és a munkaügyi jogvita párhuzamosan is folyhat, az egyik igény érvényesítése nem zárja ki a másikat.

Tévesen alkalmazta az elsőfokú bíróság a Pp.81.§./1/ bekezdése második mondatát is, hiszen a felperes keresete eredményre vezetett valamennyi személyiségi jog megsértésének megállapítása és az elégtétel adás tekintetében. Ehhez mérten nem kötelezhette volna az elsőfokú bíróság a felperest a teljes elsőfokú eljárási illeték megfizetésére és nem mondhatta volna ki, hogy valamennyi fél maga viseli a költségeit, ez ugyanis ahhoz vezetett, hogy a felperesnek kell viselnie az általa megelőlegezett szakértői költséget és ügyvédi munkadíjat is, ugyanakkor a nagyobb részt pervesztesnek tekinthető alperest kizárólag az ügyvédi munkadíjhoz képest kisebb összegű jogtanácsosi munkadíj terheli.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte lényegében annak helyes indokai alapján. A nem vagyoni kártérítési igényt megalapozó személyiségi hátrány hiánya kapcsán utalt a Legfelsőbb Bíróság EBH.2000.302. számú eseti döntésében foglaltakra. A felperesről - annak saját előadása szerint - elterjedt hírek kapcsán utalt arra, hogy a jogsértés lehetséges következményei önmagában nem minősülnek olyan egyéb hátrálynak, melyek indokolttá teszik nem vagyoni kártérítés megállapítását (BH.2001.110), erre csak igazoltan bekövetkezett hátrány ad alapot.

Rámutatott, hogy az orvosszakértői véleményből az tűnik ki, hogy a felperes pszichés problémái már korábban is fennálltak és azok enyhe fokban vannak jelen, állapota nem végleges, így az elsőfokú bíróság által megállapítottak sem iratellenesek.

A felperes fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetnek részben helyt adó rendelkezéseit az ítélet tábla - fellebbezés hiányában - a Pp.253.§./3/ bekezdése alapján nem érintette. Az elsőfokú bíróság ítéletét azonban - miután az az indokolásából kitűnően egyértelműen elutasította a felperes nem vagyoni kártérítési igényét, ugyanakkor a rendelkező rész keresetet elutasító rendelkezést nem tartalmazott - a felperes keresetét részben elutasító ítéletnek tekintette és ekként bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság - a felek releváns bizonyítási indítványainak teljesítésével - a szükséges mértékben lefolytatta a bizonyítási eljárást, az ennek során beszerzett bizonyítékokat azonban nem a Pp.206.§-ában foglaltak szerint (okszerűen és összességében) értékelve döntött a felperes teljes nem vagyoni kártérítési igényének elutasításáról.

A Pp.229.§./1/ bekezdése szerinti anyagi jogerő folytán a másodfokú eljárásban az már nem volt vizsgálható, hogy mindkét a kereset tárgyává tett cselekménnyel (a 2011. október

17. napján kelt jegyzőkönyv felvételével, illetve a pénztármonitorokon megjelentetett szöveggel) megsértette az alperes a felperes kereset szerinti személyiségi jogait.

A jó hírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésének megállapításához nem szükséges annak bizonyítása, hogy a személyiségi jogokat sértő, valótlan állítás ténylegesen meg is változtatta a felperes megítélését, a jogsértés megvalósul azzal, hogy a sérelmet okozó valótlan tényállítás alkalmas a felperes megítélésének hátrányos befolyásolására. Ugyanakkor a nem vagyoni kártérítés alkalmazására csak akkor lát alapot a bírói gyakorlat, ha - az alkalmazható objektív szankciókat és azok hatását is figyelembe véve - bizonyított (illetve a Pp. 163.§.(3) bekezdése alapján köztudomású tényként külön bizonyítás nélkül is elfogadható) olyan súlyú személyiségi hátrány fennállta (fennmaradása), mely kompenzációt kíván.

A Ptk.354.§-ával kapcsolatos 34/1992/VI.1./AB.határozata indokolása III. 4.2.pontja kimondta, hogy nemcsak a kár nagysága, de **maga a kár bekövetkezte is becslésen alapul**, amelynek objektív mércéje nincs és amelyet éppen ezért a jogi szabályozásban alkotmányosan nem lehet a következményekhez igazítani. Ebben egyedül a bíróságok józanságának, személyes elkötelezettségének és mértéktartásának lehet meghatározó szerepe. A határozat III. 7. pontja szerint a nem vagyoni kártérítés feltételeinek fennállása, a személyiségi jogsértés - e jogkövetkezményt is kiváltó - súlyossága és komolysága kérdésében a törvényhozó különbségtételt alkotmányosan nem tehet. Mindezeknek a kérdéseknek az eldöntése - az egyedi tényállások elbírálása során - a bíróságok jogalkalmazási tevékenységére tartozik.

A Legfelsőbb Bíróság, majd a Kúria által követett és helyesnek tartott gyakorlat azonban főszabályként megköveteli az immateriális hátrány bekövetkeztének vizsgálatát és bizonyítottságát, ami arra ad választ, hogy a jogsértő terhére rótt magatartás eredményeként a kívülágban is észlelhető módon csökkent-e a személy testi vagy lelki életminősége, értékelése. Amennyiben valamilyen pótlendő hiány keletkezett, úgy a nem vagyoni kártérítés iránti igény megalapozott.

A szankciók alkalmazásánál - az elsőfokú bíróság által is helyesen felismerten - a személyiségi jogvédelmi szankciók rendszerének egészét figyelembe kell venni, így amennyiben objektív szankcióval kiküszöbölhető a felperest ért hátrány abban az esetben szubjektív személyiségvédelmi szankció alkalmazására - függetlenül attól, hogy a kereset felölel-e objektív szankció alkalmazására irányuló igényt - nem kerülhet sor.

A konkrét esetben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok téves értékelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperes oldalán nem tartható fel az általa kért és az elsőfokú bíróság által alkalmazni rendelt objektív szankciókon túlmutató jelleggel olyan súlyú személyiségi hátrány, mely indokoltá teszi nem vagyoni kárpótlás alkalmazását.

Azt követően ugyanis, hogy a Clubcard kártya alkalmazásával összefüggésben több pénztáros munkaviszonya megszüntetésre került - függetlenül attól, hogy a jogviszony megszüntetésére munkáltatói rendkívüli felmondás alapján, vagy közös megegyezés útján került sor - az alperesi vevőszolgálati igazgatójának utasítása alapján a pénztárgépek monitorán változatlanul megjelentetett közlemény okozta - legalább részben - azt, hogy - a felperesre is vonatkoztatva - e dolgozók munkaviszonyának megszűnését összefüggésbe

hozták a közleményben megjelent azon valótlan tényállítással, hogy a munkaviszony megszűnésére „a saját kártyára történő jogtalan pontszerzés” miatt került sor.

Helytállóan mutatott arra rá az elsőfokú bíróság arra, hogy "C" (az alperes vevőszolgálati igazgatója) a monitoron megjelentetett közleményt maga is valamennyi pénztárosra vonatkoztatta, akiknek a munkaviszonya a Clubcard kártya használatával összefüggésben szűnt meg.

Felperes saját előadása cáfolta ugyan azt a kereseti állítást, hogy lakókörnyezetében szóbeszéd alakult volna ki (6. sorszám alatti jegyzőkönyv 4. oldal) ugyanakkor a munkavégzés helyén (Város 1ben) kialakult szóbeszéd közvetett bizonyítékaként volt értékelhető "D" felperes személyes előadásával egyező tanúvallomása, mely szerint a felperest a valótlan állítással összefüggésben sérelem érte akkor, amikor jogi képviselőhöz fordult, illetve újabb munkahelyén is.

Annyiban helytálló volt az alperes védekezése, hogy a 2011. október 13-án megjelentetett közlemény önmagában és a közlemény megjelenésének időpontjában nem volt összefüggésbe hozható a felperes munkaviszonyának későbbi időpontban történő megszüntetésével, annak azonban a felperes és más pénztáros kollégái munkaviszonyának megszüntetését követően változatlan tartalmú fenntartása annak hamis látszatát kelti, hogy a közlemény tartalma a felperesre is vonatkoztatható.

A felperes munkahelyén és a városban valótlan pletyka alakult ki, ez "F" és "G" tanúk vallomásaival igazolt (8. sorszám alatti jegyzőkönyv 2-3. oldal). E két tanú vallomása önmagában az előbbi tanú vonatkozásában a munkaviszony megszűnésének módjára, míg az utóbbi tanú vonatkozásában a hozzátartozói viszonyra tekintettel nem volt kirekeszthető a bizonyítékok köréből, figyelemmel arra is, hogy vallomásuk az egyéb peradatokkal összhangban álló volt.

Az értékhatár függvényében akár bűncselekményt is megvalósító, visszaélésszerű munkavállalói magatartás kapcsán olyan közlemény közzététele, mely alapján összefüggésbe hozzák a felperes személyét az adott cselekménnyel, önmagában (a Pp.163.§./3/ bekezdése alkalmazásával) is alapot ad nem vagyoni kártérítés alkalmazásához.

A szóbeszéden túlmenően értékelni kellett azt is, hogy a felperes anamnézisében korábbi pszichiátriai érintettség, kezelés ténye nem szerepel. Ezzel összefüggésben a beszerzett szakértői vélemény maga sem arra utal, hogy korábban a felperesnél dokumentálhatóan (akár átmeneti jelleggel, vagy enyhe formában) kialakult volna a vizsgálat során észlelt kevert érzelmi és hangulati zavar, csupán arra mutat rá, hogy a pszichés zavar a felperesnél akár korábban is „kialakulhatott” ilyen jelleggel. Ennek tényként történő megállapítására azonban sem a szakértői vélemény, sem a per egyéb adatai nem adnak alapot. Azt viszont tényként állapította meg a szakértői vélemény, hogy a sérelmezett eseményeket követően volt feltárható a felperesnél kevert érzelmi és hangulati zavar, melyet - nyilván az időbeli egybeesésből is következően - oki összefüggésbe hozott a történetekkel.

Nem helytálló a felperes fellebbezése a tekintetben sem, hogy iratellenesen minősítette volna az elsőfokú bíróság a felperesnél diagnosztizált pszichés zavart enyhének és

átmeneti jellegűnek. A szakértői vélemény, annak vélemény részében és a vizsgálat időpontjára vonatkoztatva mondta ki, hogy a felperesnél enyhé, kevert érzelmi és hangulati zavar volt megállapítható. Annak átmeneti jellegére ugyan valóban a hipotetikus felvetett, múltbéli pszichés reakciók kapcsán utalt a szakvélemény, azonban a vélemény azon megállapításából, hogy a felperes állapotának javulását, sőt rendeződését is eredményezheti szakember igénybevételével zajló kezelés - s ez akár spontán is bekövetkezhet -, okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a felperes pszichés károsodása nem minősíthető végleges jellegűnek.

Azt azonban elmulasztotta kellő súllyal értékelni az elsőfokú bíróság, hogy bár a károsodás véglegesnek nem minősíthető, de **több éve fennáll, gyógyszeres kezelést tett indokoltá** és a felperes össz-szervezeti egészségkárosodásán belül a keringési károsodás, illetve a látás károsodás mellett is olyan súlyt képvisel, amely a nem vagyoni kártérítést megalapozó feltétlen jogi értékelést kíván.

A felperest megillető nem vagyoni kárpótlás mértékének meghatározásánál az ítéltábla figyelemmel volt a felperest ért egészségkárosodás mértékére, annak nem végleges jellegére, a jogsértés időpontjában irányadó értékviszonyokra és az ennek kapcsán kialakult bírói gyakorlatra.

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a nem vagyoni kártérítési igényt a kereset tárgyává tett két jogsértő cselekmény közül kizárólag a monitoron megjelent szöveg alapozhatja meg. Egyrészt amiatt, mivel ez kapott nagyobb nyilvánosságot, másrészt - a keresetlevélben foglaltakkal szemben - a sérelmezett jegyzőkönyv valótlan tényállítást nem a téren tartalmazott, hogy a felperes saját javára használta volna szabálytalanul a Clubcard kártyát, hanem csak azon a szinten, hogy egy ismerőse kártyáját használta szabálytalanul. Emellett értékelendő az is, hogy a jegyzőkönyv tartalmáról alapvetően szűk körben az ott jelenlévő alperesi alkalmazott vezetők értesültek csupán, míg a monitoron megjelent közleményről az alperesi áruház érintett alkalmazottai is szükségszerűen tudomást kellett, hogy szerezzenek. További ok, ami miatt nem vehető figyelembe a jegyzőkönyv valótlan tényállításán alapuló jogsértés a kártérítési igény alapjaként az az, hogy 2011. október 18. napján a felek a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetéséről kötött megállapodás 6.pontjában kitértek arra is, hogy a munkaviszonyból eredően egymással szemben a megállapodásban szabályozottakon túlmenően egyéb igényük nincs. E joglemondás (Ptk.207.§./4/ bekezdés) szükségképpen felölelte azt, hogy a jegyzőkönyvben foglalt valótlan tényekről az alperes négy alkalmazottja tudomást szerzett, arra vonatkozó adat pedig nem merült fel, hogy a jegyzőkönyv tartalma később napvilágra került volna. A megállapodást érvénytelensége a munkaügyi perben nem került megállapításra, így az önmagában a jegyzőkönyvhöz köthető -egyébként is csekély súlyú - hátrányok kapcsán nem vagyoni kártérítésre a felperes nem tarthat igényt.

Rámutat az ítéltábla, hogy helytállóan mutatott rá a felperes fellebbezésében, hogy a munkaügyi per eljárási cselekményei és annak eredményessége nincs okozati összefüggésben a jelen perben érvényesített személyiségvédelmi igénnyel, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásából e részt mellőzi.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp.253.§.(2) bek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

A perköltségre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezés önmagában összhangban van az érdemi döntéssel és Pp.81.§./1/ bekezdés második mondatában foglaltakkal, a fellebbezés e tekintetben alaptalan volt. A fellebbezés folytán megváltozott pernyertességi arányra tekintettel azonban - a szakértői díjat is előlegező - felperes tekintendő nagyobb arányban pernyertes félnek, ezért a Pp.81.§./1/ bekezdése alapján igényelheti a perrel kapcsolatban felmerült költségei (a 32/2003/VIII.22./IM. rendelet 3.§./2/ bekezdés a/pontja és 4/A.§-a alapján meghatározott ügyvédi munkadíj, illetve az általa előlegezett szakértői díj) pernyertességével arányos részének megtérítését, melybe beszámítandó az alperest képviselő jogtanácsost megillető munkadíj, melyet az ítéltábla a Pp.75.§./2/ bekezdése és a hivatkozott IM rendelet 3.§./2/ bekezdés a/pontja alapján határozott meg.

A másodfokú eljárásban a felperes fellebbezése kisebb részben bizonyult alaposnak, ezért a Pp.81.§./1/ bekezdés első mondata alapján az IM.rendelet 3.§./2/ bekezdés a/pontja és 3.§./5/ bekezdés, valamint a 4/A.§-a szerint igényelheti az őt képviselő ügyvéd munkadíjának megtérítését, illetve a Pp.81.§./1/ bekezdése alapján a felperes köteles a fellebbezési eljárásban nagyobb részt pernyertesnek tekintendő alperes ugyanezen IM rendelet rendelkezései alapján meghatározott jogtanácsosi munkadíjának a megtérítésére. Az ítéltábla az így megállapított perköltségek kapcsán az alperes javára mutató különbözeti összeg megtérítésére kötelezte a felperest. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett kereseti és fellebbezési illetéket a felek ugyancsak a fenti pernyertesség-pervesztesség arányában viselik.

Győr, 2014.évi szeptember hó 4. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Mészáros Zsolt sk.
előadó bíró

Dr.Sarmon Hedvig sk.
bíró